

De cocaïne dealende sukkel wordt krijger

Wat doe je als **ontslagen bankier** met twee kids en een duur huis? Je gaat gewoon **coke leveren**.

Dirk Koppes

AMSTERDAM

.....
Tonk van Lexmond had een persoonskaart uit een boek van Nick Hornby kunnen zijn. Hij wil niet volwassen worden, zijn huwelijk loopt voor geen meter, Tonk haat zijn nieuwe baas en niemand helpt hem als hij ontslagen wordt. Algehele misère, maar dan luchtig gebracht in *De kostwinner*. Debuterend auteur Henk Rijks gooit er ook nog een snuffie thriller tegenaan: Van Lexmond vindt een oorlogsvoorraad coke en gaat die per scooter aan de Amsterdamse fine fleur leveren. Dat kan niet lang goed gaan.

Uw uitgever introduceert uw boek als tegenhanger van chicklit, als de eerste cocklit in de Nederlandse literatuur. Kunt u zich in die omschrijving vinden?

'Mwah... Het is niet mijn uitgever die die kreet bedacht heeft, maar thriller-schrijfster Saskia Noort. Zij twitterde 'cocklit van de bovenste plank!', en de uitgever is natuurlijk opportunistisch genoeg om zo'n heerlijke quote over te nemen. Van mij mag je het van alles noemen, bijvoorbeeld de eerste Business Novel in de categorie Small Business Fiction.'

Heeft u een satire op de bankierswereld willen schrijven?

'Niet per se satire, en niet per se de bankierswereld. Overal lopen gekken rond die elk nieuw verschenen managementboek aangrijpen om de boel weereens lekker op te schudden. Overal zie je rare modeverschijnselen: staand vergaderen, of ineens alles duurzaam noemen: duurzaam kopiëren, duurzaam lunchen, *you name it*, het is duurzaamheid alom. Voorig jaar lulde iedereen nog over kennis en kenniseconomie; hoor je nu niemand meer over.'

Aan de ene kant is Tonk van Lexmond een sukkel die ontslagen wordt, aan de andere kant een

man die het heft in eigen hand neemt door (illegaal) de kost te winnen voor zijn gezin. Is hij een held of een antiheld?

'Hij is in de eerste plaats een bange man, die pas in actie komt nadat hij daartoe wordt gedwongen. 't Is niet echt een sympathiek figuur. Tonk staat dan ook voor Tendentius Ontgunanceerd & Nodeloos Kwetsend,

.....
'Weinig kostwinners weten zich uit hun gouden kooitje te bevrijden.'

Henk Rijks

niet geheel toevallig de pay-off van geenstijl.nl. Los daarvan: in ieder verhaal maakt de hoofdpersoon een ontwikkeling door van wees (ontslagen) naar zoeker (wat nu verder met mijn leven?) via krijger (ik moet in actie komen om mijn gezin te redden) tot martelaar (zal het hem uiteindelijk lukken om...?). Wat dat betreft verschilt Tonk niet veel van andere kostwinners. Die zitten ook vast in een bepaald patroon, met een

tophypotheek, hoge lasten en statusangst. Er zijn er maar heel weinig die zich uit dat gouden kooitje weten te bevrijden. De meesten blijven veel te lang zitten en wachten tot ze eruit worden geflikkerd. En dat begrip ik heel goed.'

Waarom komt u als eerste met Nederlandse cocklit? Vrouwen lezen veel meer dan mannen (en kopen de boeken), dus had u niet beter een damesroman kunnen schrijven?

'Ik wilde helemaal geen cocklit schrijven! Je moet nooit willen schrijven vanuit marketingoverwegingen. Als je zo begint is de boot aan, en bovendien werkt het niet zo. 'Kom, ik ga 's effe een roman schrijven voor de cosmopolitische vrouw van 35+ in welstandsklasse B+'. Het opvallende aan *De kostwinner* is dat vrouwen het ook een fantastisch boek vinden. Mannen denken: dat boek gaat over mijn buurman. Vrouwen denken: dus zo zit de man in elkaar. Ze kopen en lezen het gelukkig allebei.'

Bent u zelf nog steeds een jongen die niet volwassen wil worden?

'Hahaha! Eerder een man die heimwee heeft naar de jongen die hij nooit was.'

Tonk van Leeuwen vergaart een illegaal kapitaal met de verkoop van cocaïne. Moeten harddrugs gelegaliseerd worden om zo woekerwinsten tegen te gaan?

'Ik heb daar geen moreel oordeel over, maar als je de kosten ziet van drugsbestrijding, en het totale gebrek aan resultaat, dan zou je je af kunnen vragen of het niet slimmer is om het op z'n minst officieel te reguleren. Maar dat is politiek natuurlijk niet haalbaar. En economisch ook niet. Als je nagaat dat de jaarlijkse omzet aan cocaïne meer is dan die van McDonald's en Nike samen, dan snap je dat het heel moeilijk wordt om dit soort powerhouses aan te pakken.' ●

▶ Henk Rijks: *De kostwinner*